

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	12 kor. — fill.
Fél évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . . 70
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**  
 Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**  
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:  
 Hat hasábnál kevesebb sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

## Beköszöntő szavak.

— A „Debreczen” olvasóihoz. —

Debreczen, április 15.

A debreczeni függetlenségi párt megítélt bizalma folytán a mai naptól átvettem a „Debreczen”, e régi magyar lap felelős szerkesztői tollát. Engedjék meg a tisztelt olvasók, hogy ez alkalomból néhány őszinte magyar szót mondhassak.

Ma „alázatos szolgálás”, czilinderes a világ, de én még mindig az „adjon Istennek” tartok. Bizom benne, hogy ez ősmagyar Debreczenben sokan kerülnek még olyanok, a kik megértene engem, méltányolják törekvéseimet a szigorú, tiszta magyar nemzeti szellem erősítését illetőleg. E magyar föld határdombjain belől mindenben a magyart, a magyarságot akarom érvényesíteni, a parancsoló helyre állítani. A tiszaparti Szeged városában ily irányú működést folytattam tanitorodás nélkül 4 éven át, mint író s mint hírlapíró, majd szerkesztő. Magyarság, függetlenség és igazság! Ezek voltak a jelszavaim. Ezekért küzdvén, habozás nélkül, ostromoztam mindent a mi idegen, a mi hazug volt, a mi romlására szolgálhatott volna avagy

szolgált népemnek, földünknek. Itt sem cselekszem másként, természetesen szem elől nem tévesztve azt a dicső párt-politikai zászlót, a legmagyarabb Kossuth zászlót, melynek egyik gyöngye, de hű védő katonájául most a debreczeni függetlenségi párt engemet is sorompóba állított. Hisz ez a párt első sorban küzd a magyarnépért, magyar földünkért, így tehát természetes, hogy a magyarság és népszabadság elveinek továbbra is változatlan, régi, becsületes, szeplőtlen irányu hirdetője marad ez a lap akkor is, most midőn én ennek a felelős szerkesztését oly érdemes elődtől átvettem, mint dr. Benedek János kitünő barátom és író-társam, aki különben, engem e küzdelmekben támogatandó, továbbra is ez ujság benső kötelékében marad, mint a „Debreczen” főszerkesztője.

Oly eszményekkel, mint a milyen eszményeket a mi Kossuth-párti lapunk szolgál, emelt fővel lephetünk e lap érdemes olvasói elé. Én legalább így lépek. Mert nem a piacról szedtem-vettem a meggyőződésemet, a tollamat. Magyar minden gondolatom, minden porczikám, minden törekvésem. Nem a személyt fogom tekinteni, de

tényeit. A tollam, mely becsületes kardaczból van kovácsolva, tehát sohasem fog mérgezett alacsony törré sülyedni. A hibákat, ha ostromozom, nem a gyűlölködés, nem az érdek fog vezetni, hanem ama becsületes, de talán nem egyszer hálátlan, többször tüskével jutalmazott hivatás, mely magyar ujságíróvá avatott, mely engem az első ujságírói ténykedéseim óta a Kossuth-párt zászlaja alá vezetett. Ez a magyarság rajongó szeretete. . .

És ez ujságban a függetlenségi párt politikáját kötelességszerűleg és őszinte, szívbéli meggyőződésből szolgálván, hiszem, hogy a városi élet, az irodalmi, a művészeti élet mezején találni fogok nem egy oly virágos nemzeti pontot, mely virágok között még talán az ellenkező elveket szolgáló polgártársak is elidőznek velem. sőt, úgy lehet, meg is értjük egymást.

Ez az én egyszerű „Adjon Istennek”-nem, melylyel midőn köszöntöttem a „Debreczen” olvasóit, kérem bizalmukat. Támogassák törekvéseinket. Hisz a független Kossuth-párt diadala: egyidejűleg a magyarság diadala is. Az én hitem legalább ez.

Ifjabb Móricz Pál

a „Debreczen” felelős szerkesztője.

## Nagy-Csatlós uram és József császár.

— A „Debreczen” tárczája. —

Akkoriban a czopf, az aranysegélyes német kalap, aranyozott spáde, szunyogoktól is megvetett strimflis német vaddi, szóval a tubákos orru németesség sokat merészelet a szép magyar földön, midőn II-ik József császár bécsi módi szerint sanyargatta ezt az országot, melynek vérrel szentelt alkotmányát megvetette, sőt csatlos cipős német tisztjeivel tiportatta is. Esküt sem tett az alkotmányra. A szent koronát sem tette a fejére, osztrák módis örökös tartományt akart a legszabadabb földből, a legalkotmányosabb magyar népből formálni a koronázatlan fejedelem, kit ugyanez okból csufoltak „kalapos király”-nak is. . . . A kapzsi német hivatalnokok éhes serege mellett még durva, erőszakos, osztrák minta szerint nevelt zsoldos helyőrségeket is kellett hízlatni a magyar városoknak.

Híres város Kecskemétnek is kijutott egy vasas német csapat. Olyan iszakos, kötekedő, zsaroló zsoldoshad, melynek a legényeit a mi jó öreg Gvadanyi generálisunk örököltette meg pompás élethűséggel a „Peleskei nótárius”-ában. Értem: a nótárius

uramat meztelen pallóssal tánczoltató részeg, füredi vasas vitézeket. . .

Kuthja lerkí Spitzbub, ked azt úgy csinálk Mert én az enim kard ked fejet levakik.

E fajta veszekedő, verekedő, zsaroló vasas német volt az is, akit József császár idejében kovártélyozott a kecskeméti böles magistrátus nagyerejű Nagy-Csatlós uramhoz, hogy kissé szorítsa kordába a garázda németet, a ki valóságos réme volt már a kecskeméti katona kvártélyos gazdáknak. Mert noha bár tyukhus levessel hizlalták is a németet, azzal hálalta a szives látást is a német: durvázkodott az asszony néppel. Pallósával szilva kék színre kardlapozta a gazdát. Végül hát úgy fundálta ki a böles előljároság, hogy „javulóba” esodanagy erejű Nagy-Csatlós gazduramhoz kvártélyozták be a németet. Nagy-Csatlós uramnak az erejéről, úgy regéltek e tájt a kecskeméti fonóházakban, disznótorokon, ezéhek összejövetelein, mint valami újabb Kinizsi Pálról. Hosszu fehér fűrtökkel elegyes haja betakarta a széles vállat. Már nem vala épp fiatal legény, de az évek nem hajlították meg. Egyenes, erős és kevély volt a tartása, mit a viharedzett öreg tölgynek. Nagy-Csatlós uram még az ellenség irányában is tartotta a régi magyar becsületet — a vendég ellátást illetőleg. Azért töle

telhető barátsággal fogadta a kellemetlen kvártélyost is. A minázsín felül a tyukhus, kalácsot sem sajnálta tőle. Hiába! a garázda németből csak kitört a rozsz nyavalya. Mihamar belekötött nagyerejű Nagy-Csatlós uramba. A szokott füredi vasas német módi szerint forgatni akarta a gazda hátán a pallóst is. Vesztere! Mert mielőtt használhatta volna a fegyvert, Nagy-Csatlós uram egy fogással, egy szoritással úgy megmarkolta a német két karját, hogy mindkét karcsontja menten darabokra tört. Most már jajgatott is a nyavalyas, mert a császárnak se volt olyan feleserje, aki ezeket a darabra tört csontokat összeforraszthatta volna.

Baj lett ebből. Hire futamodott a dolognak egész nagy Bécsig. A vasas tiszték a pallosukat verték és úgy „szakkermeneztek.” Amde böles előljáró uraimék meg a császár aranyos ajtaján is kopogtattak a szo noru rabságra vetett kecskeméti gazdapolgár. Nagy-Csatlós uram szabadítása ügyében. Mivel máskülönben a nép iránt jóindulatu szive volt József császárnak, hat a márvány pádimentumos nagy trónszálaban kihallgatta a panasztévő, kegyelmet esdeklő kecskeméti deputátusokat, akik magukban nem győztek eléggé esodalni a császár kopott, zöld frakkabáján. Ok oda

Pártomnak, a liberális szellemű függetlenségi és 48-as pártnak kívántam szolgálatot teljesíteni, midőn közel egy éve alkotmányos küzdelmeink egyik legrégebbi lobogóját kezembe vettem s a „Debreczen” felelős szerkesztését ideiglenesen magamra vállaltam. Vállalkozásom ideiglenes volt, mert tulajdonképeni polgári foglalkozásom mellett minden időmet nem lehetett a felelős szerkesztéssel járó kötelességeknek szentelnem; s már akkor úgy állapodott meg intéző bizottságunk, hogy a felelős szerkesztésre vonatkozó megbízatásom csak addig tart, míg megtaláljuk azt, a kinek kezébe a „Debreczen” felelős szerkesztését teljes bizalommal helyezhetjük. Ez az alkalom — pártunk igaz öröme — beállt a mai nappal; midőn pártunk kipróbált jellemű, teljes harczosa, az én nagyrabecsült és szeretett barátom ifj. Móricz Pál, a vidéki hírlapíródalom egyik legkiválóbb munkása vette át kezemből a felelős szerkesztői listát. Az ő neve sokkal ismertebb pártunk tagjai s olvasóink előtt, sem hogy hosszasan kellene indokolnom mindnyájunk öszinte örvelezését a fölött, hogy őt ismét magunkénak mondhatjuk.

Midőn eddigi tisztemet az én Móricz Pál bajtársamnak átadom, nem kell bucsuznom olvasó közönségünkől, mert pártunk helyi intézőségének megtisztelő bizalmából továbbra is e lapnak — legkedvesebb küzdteremnek — munkása maradok, mint főszerkesztő.

Vállvetett munkával igyekszünk elveinket diadalra juttatni s olvasóink díszes laborának lapunkhoz fűzött vázokozását betölteni.

**Benedek János**

a „Debreczen” főszerkesztője.

velekedtek lent híres, gazdag Keeskeméten, hogy ha már a keeskeméti febirónak is nehez ezüstől a mentolaneza, akkor a császár melle legalább is karunkulus kövekkel van teleagatva és a sűrű aranypaszománytól ki sem igen látszik a bíbor palástja. Hát pedig csak egy kopott zöld kabátos, német viseletű fiatal ur fogadta őket. Alig-alig híhették, hogy ő volna a császár.

Amde becsületes szép kek szemű, jóindulatu komoly areza a bizalmat mindjárt felébresztette a keeskeméti deputátusok szívében. Türelmesen hallgatta végig őket. Csupan azt nem akarta hinni, hogy kerülhet a buczkak közül olyan magyar, a ki képes egyetlen markolással diri-re-darabra törni a császár nyalka katonának az edzett karját. Ezt nem híhette el a császár ur. — Kivánta, hogy nagyerejű Nagy Csatlós urat szállítsak fel clobe Bacsbe ezen márványpadimentumos, arany kilincses, bíborbárony függönyös trónterembe. Személyesen akart meggyőződni a keeskeméti magyar esodaerejéről.

Tehát parancsolatja szerint is történt. Váltak lovakon szállítottak nagyerejű Nagy Csatlós urat a császár elé nagy Bacs városába. Szomorodott szívvel indult a parancssóra. Ő már többé aligha látja a keeskeméti öregtemplomot, családját, barátait és a pusztát, az edes magyarföldet, a

## Polonyi Géza beszámolója.

— Saját tudósítás. —

H.-Szoboszló, április 15.

Tegnap tartotta meg Polonyi Géza országos képviselő beszámoló beszédét, mely akadomból kifolyólag rendkívül nagyszámú közönség gyülekezett a szolozói piacra. A megjelentek számát 3-4 ezer főre tehetjük.

Polonyi most semmi újat nem mondott. Személyes hívei állottak körül, de ott volt a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt valamennyi tagja is. Így lehet az, hogy oly nagyszámú közönség volt a beszámolón. A Polonyi beszédje a rendes szokástól eltérőleg 3/4 órát veit igénybe. Díszerte Szell Kamant, kinek miniszterelhöksege alatt és óta a jog, törvény és igazság diadalmasodnak.

A választók nagyrésze megdöbben ezen a vakmerőségen, mert nem tudtak megállapítani, hogy csakugyan Szell Kamán közelített-e Polonyihoz, vagy pedig Polonyi akarja magát ellenzéki képviselő letére a miniszterelnöknek bekönyörögni.

A nagy népszónok ezáltal meglehetősen zavaros beszédet tartott. Öblös hangjának fénye és ereje betegségei következtében megcsökkent, érvelési elhalványultak s ismeretes nagy szövegi hatás nélkül maradt. Öldöklő szatirai és dcei közül is alig bírt a laborában levőket is tetszenyilvántatni hinni egyik-másik. Az a támadás pedig, melyet egy független érzelmű egyszerű polgárember, Magyar Imre egyházi ügyvédnek ellen intézett, egyszerűen visszatetsző kiesnyeskedés volt.

A ki így hamar kifogy az érvekből, mikor meg a legelején vagyunk a választási küzdelmeknek, hova fog az jutni akkorra, mikor a választások befejeződnek.

Ezen egyszerű polgárembert különben vedt tisztos, józan gondolkozása, kitartó elvhűsége s polgártársinak és mindazoknak bizalma, a kikkel eddig együtt érintkezett.

Egy körülményt azonban helyesen emelt ki Polonyi mostani beszédjében. S ez az, hogy nem kormányparti, hanem tiszta

függetlenségjelölttel áll szemben s így — ő szerinte — nem a kormány-párttal fog mérközni, hanem a testvér-párt jelöltjével.

Ezzel azonban a saját kortescinek ártott, mert ezeknek az uraknak épen az volt a legfőbb érvük, hogy Kovács Gyula kormány-parti. Általános derültséget keltett Polonyi azon kijelentésével, midőn magát ajánlván. Őt magát vény u l n a k, ellenjelöltjét s ü l d ő a y u l n a k nevezte. Szerinte most, mikor a nagy gazdasági kérdések várnak megoldásra, sokkal inkább szükség van a vén, mint a süldő nyulakra, akiknek még semmi tapasztalatuk nincsen, mert a vén nyulak mégis csak nagyobbakat tudnak ugrani, mint a süldők. Hát biz ez nem épen így van, mert a vén, szőrement nyulak csak arról nevezetesekek, hogy őket már semmiféle gyomor be nem veszi, vagyis hat nem emészthetők. Így van Polonyi is az ő politikájával; nem emészthető.

Végül egy kijelentés is helyre kell igazítani. S ez az, hogy ő függetlenségi és 48-as parthoz tartozik. De azt mondja, hogy magában a pártkörben nincs benne, hiszen Irányi Dániel és sokan mások sem voltak abban! Természetes, hogy ha ez az állítás igaz volna, Irányi Dániel soha sem lehetett volna a függetlenségi és 48-as párt elnöke. De mert hosszú időig ő volt a pártelnök, nyilván való hogy Polonyi ezt az érvelést végső szorultságában használta, de sikertelenül.

A mai nap mindenkit megerősített abban, hogy a Kossuth-párt Szoboszlón a Kovács Gyula polgármester nevével fenyegetőzést fog aratni.

Ha még megjegyezzük, hogy tegnapi jöslatunk teljesen bevált, s hogy a gyengébb hűségű elvtársak tevélyanyozására Polonyi 60 terítékű ebédet adott; úgy mindent elmondunk, ami a mai napról szól. Annyi világos, hogy a mai nap eredményéről Polonyinak leghibebb emberei is a legtartózkodóbb módon nyilatkoznak.

ifj. L. P.

nagyerejű Nagy-Csatlós uram ősi magyar hatalmas alakját bámulták. De csakugyan megnézheték a csizmáját is neki.

Kordován bőrből készült. Az sem utolsó csizmadia volt, a ki azt a pár csizmát remekbe készítette. Ennyi kordován bőrből egész fertályra való németiségnek hasíthatna a bécsi suszter mester esattos cipőt.

Maga József császár is esodálkozva tetszelegve nezett végig a felséges megjelenésű magyaron; nemkülönben meresztgetve a szemét az a sok gavallér is, a ki a császár háta mögött emelgette a fejét nagy kevélyen. Némelyiknek esupa metaliával volt tele a selyem frakkos melle. Töviről-hegyire kérdezte ki a császár Nagy Csatlós urat, a ki a fiatal császár egyszerű viselkedését, becsületes jóindulatu arezát midőn látta, bizodalmasan, minden zavarodás nélkül előadta az esetét a garázda vasaskatonával.

Szólt a császár. Nagy hatalmas erős márvány asztal állott közötté és a keeskeméti között. Szólt a császár.

— Látom, erős ember lehet kend Nagy-Csatlós uram! De azt már mégsem híhetem, hogy egy emberben annyi erő lehetne. Ne tagadja kend. Valamiféle más eszközzel törte kend össze az én katonám

## Kaszinóestély.

— Saját tudósítónktól. —

A debreczeni kaszinó ezideig egyáltalában nem szerepelt a nyilvánosság előtt. Nem teljesítette azt a hivatást, melyet a kaszinók más városokban teljesítenek. Most, hosszú évek után végre kilépett a kaszinó is a nyilvánosság elé. Vasárnap este volt első szereplése. Fényes estély rendezésével nyitotta meg hangverseny sorozatát — melynek folytatása most már csak — közbejövén a nyár — ősszel következik.

A vasárnapi est bebizonyította, hogy a kaszinó rendezőségének buzgó tagjai ezen a szokatlan téren is tudnak kiváló produkálni. A vasárnap rendezett hangverseny különösen — talán váratlanul — felül is sikerült. A szépen feldíszített termet díszes közönség töltötte meg, érdeklődéssel várva a program számait. A déli virágokkal díszített tereben a tarka finom női toilletek, a fess egyenruhák és frakkok változatos egyvelege, kellemes színezetet kölcsönözött az estélynek.

Az ügyesen összeállított műsor minden egyes száma nagy tetszést aratott.

A Magyar testvérek zenekara nyitotta meg az estélyt Tell Vilmos operának a nyitányával.

Majd Tüdös J. dr. szípközvetítő szellemű és mindvégig érdeklődéssel hallgatott prólogja után Berger Mórné zongora játéka aratott nagy sikert. Liszt Norma fantasziáját játszotta. Brillians technikájával könnyedén küzdötte le a mű nehézségeit.

A műsor nagy érdeklődéssel várt egyik száma következett ezután. Szücs Miklós dr. törvényszéki elnök tartott szabad előadást a boldogságról. Magas röptű, fenkölt gondolkodású, mely filozófiára és bámulatos olvasottságra valló szabatos előadása mind-

végig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Egyszerű, közhelyeket nélkülöző, tözsgyökeres magyar nyelvű és dialektikájú beszéde nagy közvetlenséggel hatott.

Érdekes elmefuttatásában szerencsésnek mondta a magyar nyelvet, mely különbséget tesz a szerenese és boldogság fogalma között. Majd a filozófiai fejtegetés terére lépve, szembe állította Leibnizot Schopenhauerrel s különösen ez utóbbit kritizálta nagy lendülettel; öleltet meg Spinóza boldogság elméletét; majd a költészet mezejéről szédelt illatos virágokkal élénkítette mozaik-szerű előadását. A Byron „Chiilde Herold“-jából Petőfiből s Szabolics-kából vett találó idézetek mély hatást keltenek.

A rokonszenves előadó fejtegetéseit élénk tapsok között fejezte be.

Csáki grófné Széll Marienne hegedűjátéka mint mindig, úgy most is nagy hatást keltett. Beriot „Révese“-nek előadása a közönséget valóságilag elbájolta. A második számnak hirdetett „Bolero“ helyett a Magyar testvérek zenekarának kísérete mellett szebbnél szebb magyar dalokat csalt ki hegedűjéből a közönség élénk tetszésétől kísérve.

A műsor méltó befejezése volt Fráter Loránd h. huszárfőhadnagy bámulatos és szenális közreműködése. Előbb Endrői „Visszavárlak“ cz. költeményével keltett nagy hatást, majd saját hegedűjátékával kísért énekével aratott olyan sikert, amilyen ritka művész embernek jut osztályrészül. Majd a zajos tapsokra és kihívásokra a zenekar élére állva, temperamentumos, virtuóz magyar játékkal valósággal lázba ejtette a közönséget. Elénk derűtséget keltett kitünő „Rácz Laci“ imitációjával. A közönség alig akart betelni a művész élvezetes játékkal. Hiressé vált dalának „Az őszi rózsának“ mely érzésű éleklésével meglepő hatást ért el.

Sok szépleány szíve dobogott hangosabban, soknak szemében könny ragyogott poétikus dalának hatása alatt. Végül vervevel előadott egyveleg interpretálásával befejezte a sok élvezetet nyújtó estét.

Hangverseny után Hauer B. a kaszinó új vendéglőse szolgált a közönségnek kellemes és izletes hideg buffettel, majd tánczra perdültek a vendégek. A reggeli órákig tartott a táncz.

Jelenvoltak a következők: Széll Farkasné, Gróf Csáky Széll Marianna, Szabó Sándorné, Vinnay Gézané, Latinovics Mihályné, Naszády Ivánné, gróf Klebersbergné, Klebersberg Valéria. Br. Leonardiné, Br. Leonardy Gertrud, Br. Leonardy Mary, Vecsei Imréné, Dr. Tüdös Jánosné, Dr. Tüdös Kálmánné, Szoboszlai Sándorné, Beke Lászlóné, Berger Mórné, Berger Jenőné, Boeczó Sámuelné, Balázs Ödönne, Menyey Lászlóné, Butykay Menyhértne, Butykay Ilona, Jármay Tamásné, Orosz Endréné, Zichy Károlyné, Dobieckzy Sándorné, Igyártó Sándorné, Szunyogh Sándorné, Szunyogh Lili, Bernáth Elemérné, Bakó Józsefné, Riekl Antalné, Riekl Margit és Pirocska, Sesztina Jenőné, Komlóssy Dezsőné, Fráter Erzsike, Ujházy Mariska, Dr. Ujfalussy Józsefné, Uj-

falussy Mariska, Ujfalussy Veronka, Komlóssy Arthurné, Lösch alezredesné, Szabó Kálmánné, Szabó Margit, Vecsey Zoltánné, Zádor Lajosné, Zádor Vilma, Kepes Sámuelné, Kepes Ilona, Seheer Margit, Kern Pirocska, Falk Lajosné, Fai Alice, Bechert Manoné, Bechert Ilona, Fried Emilné, özv. Berger Vilmosné, Fischbein Ignácne, özv. Ledererne Meisets V. né, Szögény Jánosné, Ormódy Lajosné, Stern Józsefné, László Albertné, Dr. Popper Mórné, Popper Vilma, Szántó Gyözöne, Szántó Jolán, Nánássy Miklósné, özv. Nánássy Gáborné, Kolbenhayer Kálmánné, Baum Miksáné, özv. Sarvály Ferenczné, Sarvály Izabella, Kovács B. Lajosné, Konez Akosné, Riekl Gezané, Jablonczy Gizella, Dr. Kálmár Barnáné, Szarcsányné, Szalay Józsefné, özv. Beressy Samucline, Bosznay Istvánné, Bosznay Gabriella, Elek Anna, Bosznay Illus, özv. Brauer Lajosné, Unger Lujza, Unger Margit, Szunyogh Bertananné, Szentkirályi Tivadarné, Buday Gyuláné, Dr. Király Péterné, Miskolczy Lajosné, Miskolczy Jenőné, Miskolczy Eta, gróf Bethlen Sára, Horvath Meláné, Horvath Antonia, Huzli Luiza, Kirsch Frigyesné, Id. Kardos Lászlóné, Tóby Istvánné, Dr. Nágel Zsigmondné, Bekényi Péterné, Dr. Burger Péterné, Szöllőssy Ferenczné, Lovasz Jánosné, Bodnár Gézané, Dr. Kérészy Zoltánné, Dr. Freund Jenőné, Fürst Ödönne, Dr. Kardos Albertné, özv. Erber Vilmosné, Erber Margit, Dittmann Béláné, Tóth Arélné, Dr. Kemény Mórné, Kemény Klára, Kemény Iren, Dr. Löfkovics Mártonné, Lovag Chylinszky Györgyne, Pavelko Jolán, Baróthy Béláné, Baróthy Gabriella, Schaitl Gizella, Hartstein Kálmánné, Schreiber Lajosné, Szántory Rezsőné, Dr. Körösi Kálmánné, Szepessy Antalné, Szepessy Gizella, Telogdi Szeréna, Baróthy Béláné, Baróthy Gabriella, Dr. Rózsa Mórné, Pálffy Gáborné, Pálffy Juliska, Dr. Balázs Bertalanné, Dr. Hutter Károlyné, Dr. Szántó Sámuelné, Sonnenberg Berta, Konkoly-Tege J. né, Mayer Emilné, Hedvigné, Försterné, Dr. Radnainé, Mérey Ottóné, Kállay Aurélné, Toth Lajosné (Kötaj), Toth Mariska, Barány Mórné es Róza, Pünkösty Ferenczné, Kellner Davidné, Kenyeres Károlyné, Veres Lászlóné, Dr. Grósz Józsefné, Weisz Lévyne.

## NAPI HIREK.

### A mi újságunk

A „Debreczen“ a külső kiállításában és összeállításában is változni fog. A lap eléről más helyre, az újdonságok után helyezük a közönség által kedvelt, tarka s a nagyvilág eseményeit újságoló távirati tudósításokat. Egyébként is arra fog a szerkesztőség, mint a kiadóhivatal törekedni, hogy a lap a külső és belső is az izlesnek megfelelő és változatos legyen.

### Matinée a zenedében.

Az alsóbb osztályú növendékek haladásának bemutatására a zenede vasárnap matinéet rendezett, melyen csak a hegedu, zongora és cello-tanszak előkészítő, illetve első két közép osztályának növendékei vettek részt. Kedves örömet szerzett a kis növendékek dicséretes törekvéséről meggyőződünk, sőt egyeseknél a haladás valóban meglepő, ami ismételt tarbizonyosságnak, hogy a zenede tanári kara mily lelkiismeretes tölti be hivatását. A műsor élénksége és érdekes volta feledtette velünk a matinének természetesen hosszú tar-

karját. Mert nem lehetséges az, a mit kend itt így elmondott.

— Megkövetem felségedet, már hogy ne lehetne, ha én mondom, szolt önézetesen kecskeméti polgar Nagy-Csatlós uram, és hogy talán szavaának súlyát adja, tenyérrel reá csapott a nagy márványasztalra, mintha csak ágyugolyó csapódott volna a hatalmas márványlapra, az menten izreporrá tört.

Bezzeg lehuzta a fejét a császár ur háta mögött az a sok gyémántmetáliás borotvált arcu, kevély német udvari ur, maga a császár is visszahökken. Most már nem kereszte tovább, hogy kecskeméti Nagy-Csatlós uram miféle eszközzel roppintotta darabokra a vasaskatonakaresontját. Mert latta, hogy mire képes a nagyerejű magyar egy barátságos tenyérrelapásával is. Inkább szép szavakkal dicsérette Nagy-Csatlós uramat, büntetéssel sem sujtotta, sőt gazdagon jutalmazva engedte haza, híres Kecskemét városába.

Ezek után, ameddig csak Nagy-Csatlós Uram élt, nem igen merészkedett garázdálkodni Kecskeméten a kovártélyos német katona. Félt a plundrás német, ha nem embereli magát, a kvártély mester uram Nagy-Csatlós uramhoz rendelé ki kovártélyba.

Szabad Hajdu.

tamat és számról számra emelte igényeinket, melyet az ügyes sorrendben beosztott növendékek teljesen kielégítettek.

A matinee apro szereplői megérdemlik, hogy neveiket is ide iktassuk: Dörre Ilona, Simonffy Lóna, László Bandi, Hajdu István, Barta Etelka, ifj. Balogh Zsigmond, Rózsa Ilona, Uher Amadil, Kovács Emilia, Alter Margit, Péntes Gyula, Donogán Katica, Szűcs Kálmán, Biró Ilonka és Csanak Mariska. Nagyon helyeseljük azt is, hogy a matineet látogató szülők serdültebb gyermekeket is hoztak magukkal, ily módon nyújtván nekik alkalmat a zene iránti érdeklődésre; ellenben nem eléggé rosszalható ama kiméletlen fesztelenség, hogy a hallgatóság egyrésze hangos beszélgetéssel zavarta az előadás menetét, ugyanannyira, hogy az intézősegnek kellett a csendzavarokat figyelemre inteni. Kár feledni, hogy a hangversenyterem nem társalgó szoba.

### Tanaság és emlékezet.

1849 április 14 . . . ! Hányan vannak, a kik csak itt e mi kurucz városunkban is — mely akkor a diadalmas Magyarország erős vára, dicső kormányzójának, törvényhozásának székhelye vala — hányan vannak, a kik eme tróndöntő nap eseményeire emlékeznek?!

„Más faj állott a kihunytt helyére.”

„Nincs magásra vivő szenvedelme!”

De hiszen az uralkodók is a tulajdonság örök törvényei szerint egymást felváltó nemzedékek rendén követik egymást s öh hányszor bételt mi rajtunk a sötét végzet igazsága, hogy még akiket a nagy tragédiák tanúsága leginkább illet, s e m m i t s e m t a n u l n a k, mi pedig — a nemzet — mindent elfelejtünk. Eltűnt Ónodnak emléke s Rákóczy hamvai idegenben kegyelem nyughelyén pihennek; de még él a törvény, mely az utolsó nemzeti fejedelmet hazaárulónak nyilvánítja.

Debreczent elfelejti maga Debreczen és bus hontalanságban hunyta szemét álomra, ki a magyar szabadság ösvárosává avatta.

Emez örökké emlékezetes nap legelső, legnagyobb vértanuja Te, álmodat mégis honi sírban szőheted tovább s az édes anyaföld kebelén, népedet nagy elhatározásokra még ismét képesnek híheted . . .

. . . De csak legyünk csendesek . . . Kuruczok keserve pihenjen el és elégedjünk meg most az emlékezéssel s reméljük legalább, hogy a tanúságot megértik végre a maga helyén is: hogy nemzeti alkotmányunk elkobzására soha se kelljen a trón ledöntésével válaszolnunk. I g y l é s z e n h a s z n o s a t a n u s á g é s é r t e l m e t l e n a z e m l é k e z e t.

### Egyházmegyei közgyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyházmegye délelőtt kezdte meg a közgyűlését. Ma az előértekezletet tartották, mely ülés zárt volt. Kedden tartják a rendes, nyilvános közgyűlést.

### Nagy idők tanuja.

Hálnak, egyre hálnak a nagy idők tanui, a magyar szabadságharc egykori dicső katonái. Egyik, a másik után tér meg a vezérhez, Kossuth Lajoshoz. Most egy debreczeni polgár s volt 48-as honvéd elhunytaról vettünk szomorú gyászlevelet. A bánatos család jelenti, hogy Polgár id. Szabó Lajos volt 1848/49 évi honvéd, élete 69-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 14-én elhunyt. A derék polgárt f. hó 16-án, délután 3 órakor temetik az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kossuth-u. temetőbe.

### Adjó Münnich!

A körül huzott Bud. Tud. egy érdekes, már tudniillik a debreczeniekre is érdekes hírt bocsat szárnyra, mely, tekintettel a könyomatatos újságok híreinek a megbízhatóságára, lekürtöli a Debreczenben szállingott hírt, hogy Münnich Aurél, a kormányparti korifeus, Debreczenben Széll-féle paktumos programmal, pártja reszeröl, jelöltetni fog. Ennek lefújtak. Ugyanis a Bud. Tud. szerint Széll Kálmán miniszterelnököt az iglói választókerület szabadelvű pártjának szervezkedő gyűlése, a melyen Münnich Aurél dr. jelenlegi képviselőt újból jelölték, mint már közöltük, melegszerű tavrattal üdvözölte. A miniszterelnök a következő sürgönyvel felelt: Wieland Artur pártelnök urnak, Igló. Öszinte köszönettel vettem szíves üdvözlő tavrátukat. Bizalmuk örömmel tölt el. Kérem szíves támogatásukat a jövőre is. Széll Kálmán. Meltan mondhatjuk tehát, hogy „Adjó Münnich!”

### Ev. ref. egyháztalálkozó figyelmébe.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma tudomására hozza az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi illeték ki van vetve s az adókielvetési munkálat az egyházi számvető hivatalában van közszemlére kitéve, hol az a hivatalos órák alatt ez évi április 15 napjától 23 napjának délután 5 órájáig bármikor megtekinthető. Ennek az adókielvetési munkálatnak megtekintésére tehát azzal hívja föl az ev. ref. egyház tagjait, hogy aki az adó kielvetést helytelennek találja, vagy bármilyen okból helyesbítésre, vagy elengedésre vél jogot formálni: ez iránt az egyházi törvény 251 §-a értelmében, a fentebb jelzett idő alatt az egyházi számvetőnél (Egyháztér 17 sz.) a hivatalos órák alatt akár szóval, akár írásban megteheti felszólamlását, mert későbbi felszólamlásnak hely nem adatik. Debreczen, 1901. évi április hó 11-én tartott presbyteri gyűlésből. Az egyháztanács.

### A polgárság sérelme.

Mert hisz sérelem az, hogy a katonai beszállásolásokkal még ma is terhelik a polgárságot, még oly esetben is, midőn ez a sérelem elkerülhető volna. Hisz mint tudjuk, Oláh Károly a buzgó katonai tanácsnok, tervezetesen dolgozik, hogy a debreczeni polgárságot szabadítsa eme középkori zsoldos hadak járása idejéből származó katonai bekvártélyozások alól. Hisz épp erre szolgálának a barakkok is. — Debreczenben is van ily barakk tábor, a honvédek részére építették. A nyáron azonban honvéd legénységet nem hívnak be ide, így az hosszú időnkig az egerek poros fészke marad. Ellenben a közös hadsereg ezredéhez, a 39-ik ezredhez, több száz főre tehető legénységet hívnak be gyakorlatra. A kato-

nai ügyosztály felajánlotta tehát az elszállásolás czéljaira e minden tekintetben megfelelő barakk-tábor.

Az ezredparancsnok azonban odanyilatkozott, hogy nem akarja igénybe venni a helyet. Ez eléggé csodálatos, hisz a barakk-táborban 7-800 embert együttes felügyelet alatt lehet elszállásolni, aztán a Nyulasyakörül tér is a barakk-tábor mellett fekszik. Tehát igazán nincsen ok arra, hogy felesleges katonai bekvártélyozással terheljék a polgárságot, mert ez fog bekvártélyozni. Hiszük, hogy a város hatósága, melynek első kötelessége a polgárság jogos érdekeit védeni, feljebb is keresni fogja az igazat, ha ugyan katonáék be nem látnak, mit alig hihetünk, hogy katonáknak mégis legmegfelelőbb kvártély a kaszárnya.

### Merénylet egy főhadnagy ellen.

Izgató merénylet történt Boros-Jenőn. Aron Jenő honvéd főhadnagyot — kit Debreczenben is ismernek s akinek számos közeli rokona lakik városunkban — tisztiszolgája Obercsán Simon, amiért gazdája nem engedte szabadságra, a tiszti forgópisztollyal meglötte. — A főhadnagy, ki a múlt évben nősült s kis gyermeke van — összeesett. A súlyosan sérült tisztet bevitték a kórházba. A merénylő szolgát megszökött. Szerencséje a fiatal tisztnek, hogy a golyó erejét az egyenruha nyakzsinórozása eltempitotta. Masként biztos lett volna a halála, mivel a nyakcsigolyáján sérült meg. A merénylő tisztiszolga oláh volt. Hiába! Az oláh vér nem tagadhatja meg magát.

### Lengyel festő Debreczenben.

Pár nappal ezelőtt érkezett városunkba nemes Stoklozinszky J. K. lengyel arczeplő festő. A lengyel festő arczeplőfestésre ajánlkozott, és pedig természet után, nem fénykép után. Legutóbb a fővárosban tartózkodott, hol Korányi, Ilain egyetemi tanárok, Jellinek közuti vasuti igazgató s még számosak után festett művészi kivitelű képet. — A lengyel festő műtermét Arany János utca 8. sz. házban rendezte be. A vándorló lengyel ajánljuk a műbarátok és családok figyelmébe. Mint lengyel, mint festőművész kétszeresen érdemli a támogatást.

### Egy debreczeni polgárosszony temetése.

Egy hetvenöt éves, érdemes, hitbuzgó debreczeni öreg polgárosszonyt temettek el vasárnap délután a czepléd-utcai temetőbe. Néhai Polgár Ökrös Jánosné, a Rákóczi-utcai háztól kísérték utolsó útjára. Az elhalt polgárosszony fölött Könyves Tóth Kálmán ev. ref. lelkes mondott gyönyörű halotti imát. Érdekesen jellemzi az öreg polgárosszony hitbuzgóságát, hogy halála előtt a bibliából maga jelölte ki azon alapigét, melynek alapján őt elbucszatták. A hitbuzgóság e z e n megható példáját kiemelendőnek tartjuk.

### Halálozás.

Pánfalvay H a n k u s Károly tegnapelőtt — e hó 13-án — esteli 11 órakor, 44-ik életévében, hosszas szenvedés után elhunyt. Ma délután temették a Széchényi-utca 49. számú gyászháztól. A megboldogultat neje, gyermekei és nagykiterjedésű rokonság gyászolja.

**Köszönet nyilvánítás.**

Mindazoknak, kik boldogultjő anyánk, nagyanyánk és jó rokonunk, néhai özv. Ökrös Jánosné temetésén részt vettek s ezáltal is onyhitették mély fájdalmunkat, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Az összes rokonosság nevében: Ökrös Jánosné gyermekei.

**A légszeszgyár kibővítése.**

A városi világitási vállalat felügyelőbizottsága legutóbb tartott ülésén, Debreczen i Jenő igazgató előterjesztésére elhatározta, hogy a légszeszgyárat kibővíti. A bizottság a tanácshoz terjesztette be erre vonatkozó jelentését. A tanács mielőtt a kérdésben határozatot hozna, véleményezésre kérte fel a jog és pénzügyi bizottságot. A jog és pénzügyi bizottság e hó 18-án d. u. 4 óraker tartandó ülésében tárgyalja a kérdést.

**Eljegyzés.**

Gombos János szappanos mester, f. hó 13-dikán, jegyet váltott szivutezai lakos Polgár Csobai István kedves leányával Mariskával.

**Egy szaklap debreczeni gyárosokról.**

A Budapesten megjelenő „Honipar“ című kereskedelmi, ipari és közgazdasági folyó iratban Telkes Simon figyelemreméltó cikket irt a hazai kefe, seprű, meszelő és ecset gyártásról. Nagy elismeréssel illeti a hazai, de különösen a debreczeni virágzó kefégyárakat. Felemlíti Falk Ármán és társa első debreczeni keféaru gyárát, Stern József és testvére keféaru és ecset gyárát. Egyébként is gazdag adatokkal szolgál a hazai ipar ez ágának fejlődéséről és versenyképességéről, bizonyítván, hogy a szükségleteinkre sem vagyunk silány külföldi árukra utalva.

**Iparos ifjak felolvasó estélye.**

Sikerült estélyt rendezett vasárnap este a debreczeni iparos ifjuság egyleti helyiségük dísztermében. Nagyszámu közönség töltötte meg a tágas termet, mely mindvégig élénk figyelemmel kísérte az élvezetes műsort. A program első száma az egyesület dalárdájáé volt. Utána Kozma László árva-házi igazgató értekezett hosszasan Arany Jánosról, majd Baróti István vizsgálata következett. A közönség mindkét számot zajosan tapsolta meg. A műsor egyik élvezetes száma mindenesetre a Kaliczky Emma és Ernő dialogja volt. Ezután Pásztor Árpád lépett a pódiumra hegedűjátékával igazi művészetet szerzett a hallgatóságnak. Az élvezetes műsort Fülöp Miklós komoly szavallata fejezte be.

**Gyászjelentés.**

Ujabb halálozásról vettünk gyászjelentést. A debreczeni gyökeres polgárság egyik érdemes polgárnője huuyt el. A gyászoló család ezeket jelenti: A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk felejthetetlen jő nöm, szerető edes anyánk, nagyanyánk, testvér, sógornő és jó rokon néhai Rábay Julianna polgár Mátéffy Ferenczné asszonyának f. hó 15-én reggeli 3 óraker, életének 66-ik, házasságának 48-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 17-én délután 3 óraker fognak Darabos-utca 29-ik sz. házunktól a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Czegléd-u. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtisztességtételére rokonainkat, ismerőseinket bánatos szívvvel meghívjuk. Bánatos férje polg. Má-

tefy Ferencz. Gyermekei: Róza férjével p. Nagy Lajossal, Eszter férjével p. Gonda Balinttal. Elbalt leánya Juliannának férje illetve vő p. Varga József. Unokák: Varga Julianna, Nagy Róza, József, Julianna és Mária, Gonda Eszter. Elhaltak testvére: Rábay Klára gyermekeivel, Rábay István családjával, számos rokonok nevében is. A temetést Dankó M. rendezi.

**Mároziusi sör egy pohár 8 kr. a Dréher sörcsarnokbn naponta frissen csapoltatik**

**TÁVIRATOK.****A német trónörökös Bécsben.**

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, ápr. 15.

Frigyes Vilmos német trónörökös vasárnap reggel Bécsbe érkezett. — A szépen feldíszített északnyugati pályaudvaron Ő felsége az összes főhercegek, a nagykövetek, s a hadtestparancsnok fogadták. A német trónörökös közöshuszár ezredesi ruhát viselt. Mikor a kocsiból kiszállt, megcsókolta Ferencz József kezét, mire Ő felsége a trónörökösöt kétszer megcsókolta. A kölcsönös üdvözlések után a német trónörökös királyunkkal az udvari hintóba ült s a Burgba hajtottak. Délelőtt 10 óraker Ő felsége a német trónörökösöt hosszabb ideig tartó magánkihallgatáson fogadta.

Ezután a sirboltba ment s apja, s német császár nevében, koszorut helyeztet le Erzsébet királyné, Rudolf trónörökös és Albrecht főherceget koporsójára. Délelőtt még látogatásokat tett a Bécsben időző főhercegnél.

Délután 5 óraker a Hofburg gyönyörűen feldíszített nagy reduttermében diszebed volt. A patkóalakban felállított asztal külső keskenyebb oldalának közepén ült Ő felsége, töle jobbra a trónörökös.

Általánosán feltűnt, hogy a pályaudvaron egyetlen miniszter sem jelent meg, a tábornoki kar is hiányott, Bécs városa sem volt képviselve. Mindez a német császár határozott kívánságára történt, hogy a látogatás családi karaktere tisztán kidomborodjék.

**Kirabolt dohánytőzsde.**

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, ápril. 15.

Budapesten ugyan nem működnek a hurokvetők, annál inkább a betörők. Most is szenzációs betörés történt. A Podmanitzky-utcai dohánytőzsdét az éjszaka kirabolták. A legillatosabb szivarokat vitték el a betörők, innét gondolhatjuk, hogy valami előkelő urak lehettek. Ámde elvittek még 4000 koronányi apró pénzt is. Ezmeg határozottan közönséges betörőkre vall. Így hát a magyarhoni rendőrség hiába fogja ütni a nyomukat. A rablók álkulcschal hatoltak be a tőzsdébe.

**Hat gyásmagyar.**

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, ápril. 15.

Ugynevezett magyar haspárti körökben általános megdöbbenést keltett, hogy a német trónörökös tiszteletére adott bécsi udvari diszebeden a hatvan vendég közül csupán hat volt magyar. Többen úgy állítják, hogy gyásmagyarok voltak ezek is.

**Rémület egy templomban.**

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, április 15.

A rózsafüzéres hölgyekre igen tanulságos lehet ez az eset. A budapesti Ferenczvárosi római katolikus templomban a fehérruhás lányok egyikének a fátyola meggyuladt. Ez oly rémületet gerjesztett, hogy a templomból menekülvén, többen legázolták egymást. — Szerencsére a plébános feltalálta magát és a fehér fátyolt eloltotta. Többen szivgörcsöt kaptak. Az ajultakat a sekrestyébe hurcsolták be.

**Innét-onnét.**

— Április 15. —

(Fátyolt a multra.)

Mióta ez a szolgálkú jelszó járja: — fátyolt a multra, szegény magyarföldön árvaságra jutott a nemzeti szabadsághősök, nemzeti nagy események kegyeletteljes becsülése és emléküknök életeleveníen való ápolása, felujtása.

Rákóczi emléket a szinpadon a közönség, értsük meg jól, magyar közönség tomboló tetszészaja mellett gyalázzak Ocskui brigadérosok.

Április tizennegyedik napja is elmult, vaj kik emlékeztek arról a világtörténeti tényről, a mely 1849-ben, e napon itt Debreczenben, kálvinista hitünk öreg, fehér, nagy templomában zajlott le.

Ma persze az a jelszó: — fátyolt a multra . . . Elfeledtek nagy Rákóczit — idegen földben porlad, — elfeledtek kuruczait, az ónodi országgyűlés zugó viharát, a szabadszivek lángoló érzelmét. Midőn harcsogott a büszke szó:

— Eb ura fakó!

Vagyonától fosztogatták gyűlölt zsoldos hadak a magyart, most im legszentebb kincsét szabadságát is bilincsekbe akarták verni . . . Tehát szakadjon a martirok vérevel szennyezett frigy . . . Eb ura fakó! És porba gördült egy korona.

Az 1849 diki szent esztendőben kálvinista hitünk debreczeni fehér öreg templomában április tizennegyedik napján szint-igy itélkeztek a magyar népszabadság, testvériség s egyenlőség legdicsőbb alkotói, védői — később martiromság lett osztályrészünk, került, ki bitón is pusztult közülük, . . . de hagyjuk. Hisz ma az a jelszó:

— Fátyolt a multra. Rákóczi harangja zughatsz. Sivár, megalkudó ez a nép. Rákóczi harangja zughatsz, pusztulnak, egyre pusztulnak, a kik megértük a te szavadat. S ha a többit már szerencsésen felejtettük, miért ne felejténék el április tizennegyedikének gyujtó emléket is.



### Közgazdaság.

#### Első magyar általános biztosító társaság.

E társaság március hó 30-án tartotta évi rendes közgyűlést Csekónics Endre gróf, társasági elnök vezetésével. Az igazgatóságnak jelentését Jéney Lajos vezérigazgatóhelyettes olvasta föl. A jelentés kiemeli, hogy a múlt évi üzlet minden biztosítási ágban oly kielégítő eredményre vezetett, hogy a társaság összesen 2,547,690 korona 70 fill. üzleti nyereséget ért el. Ezzel szemben, a pénzpiac pangása folytán a társaság tartalékokának befektetésére szolgáló értékpapírokon, melyek nagyrészt magyar földhitelezési záloglevelek, 1,457,099 kor. 24 fill. átmeneti árfolyamvesztés érte a társaságot. A fent jelzett üzleti nyereségben, mely a múltban elért tekintélyesebbek mellé állítható, e nagy átmeneti árfolyamvesztés teljes fedezetel talál es ezenkívül még 1,090,591 korona, 46 fillér tiszta nyereség is marad, melyből az alapszabályszerű levonások után részvényeinket az igazgatóság a felügyelőbizottsággal egyetértésben 168 korona osztalékok juttatásán kijelenté. A társaság üzletállománya, valamint tartalékai tekintélyesen gyarapodtak; sőt a biztosítás-üzleti nyereségéből az átmeneti árfolyamvesztésre a két utolsó évben visszatartott, összesen 2,792,807 korona 33 fillérnyi összeg is, voltaképpen vagyongyarapodást jelent, miután a földhitelezési záloglevelek korábbi jobb árfolyamukat idővel bizonyára ismét elérik és minden körülmények között teljes névértékben kerülnek sorsolásra. A jelentés, inderleg az zárszámadások bemutatása után Lamp Vilmos, miniszteri osztálytanácsos, mint részvényes, általános helyeslés közt, a részvényesek köszönetét és bizalmát fejezte ki a társaság kormányzó-testületének, melynek elnöke Csekónics Endre gróf, allos különös méltánnyal emelte ki Grófódy Vilmos vezérigazgató kitűnő működését, a mely néhez gazdasági viszonyok közt is a társaság folyamatos erősödésére, gyarapodására és az üzlet s üzletvitel jelentékeny javulására vezetett. Csekónics Endre gróf a kormányzó-testület és az igazgatóság nevében köszönetet mondott a spontán megjelent bizalomért. A közgyűlés a mérleg és a zárszámadásokat tudomásul vette, a feladatát javaslatait elfogadta és a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelőbizottságnak megadta. Végül az igazgatóság az elhunyt Schönbörger Zsigmond báró helyére tegül Laszlo Zsigmondot választották, ki eddig felügyelő tag volt. A választmány új tagja lett *Bathány István* gróf. A felügyelőbizottság pedig új választás alá került, tagjai lettek: *Berzeviczy Albert* táj, *Burchardt-Belaváry Konrad*, *Hajós József*, *Nemeth Titusz* és *Radványky Géza* báró. Az utóbbi négy a felügyelőbizottságnak ezeltől is tagja volt.

### Nyíltár.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradnomból.

Dr. Kétly, dr. Bokay, dr. Widerhofer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerről ajánlatok

## A szolyvai gyógyfürrás

köszvény, hólyag és vizelet, veséjének, enykebetegség, húgyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmánál, étvágytalanság és gyomorbetegesnél.

## Kitűnő asztali víz

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

### Gyarmathy János mészáros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Husararak: I. rendű 50 kr. II r. 44 kr. I kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertéshus napi folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott allandóan friss. Virsli és szavalade dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Főüzlet Bethlen-u. 29. (saját ház.) Itt a husararak: I. r. 48 kr. itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!**

**Szép bajusz** nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedtő” használata által Egy doboz 40 filler. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógy. szertárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

**Amerikai planet** kukorica kapak és mindenféle gazdasági gépek K l e i n J a k a b gépraktárában Piac utca 25., a nagytözsde udvarán a legjutányosabb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. — Ugyanott használt vetőgépek is. Ocska vas és fémek a legmagasabb árban vétetnek

### Keresztetik Debreczen

és vidékére a gyarmatáru kereskedőknél jól bevezetett **képviselő vagy elárúsító**, egy ölműtzi sat és kvargli gyár részere. Ajánlatok H. H. 1719. sz. a. Mosse Rudolf céghez Bécs intézendők.

### Tanoncz felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban.

## Czement sajtolt téglá, sárga és piros elszigetelő lemez gipsz.

Legolcsóbb bevásárlási forrás legnagyobb raktár.

A beocsini czeментgyár a kőbányai gőztéglagyár az egeresi gipszgyár egyedüli képviselője

## STEGMÜLLER ÁRPÁD

Debreczen, Kölcsei-u. 3. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. — Telefon 255.

### Czimeket

közöl ajánlatok megtevésére, az összes országokban létező bármely foglalkozáshoz tartozó egyénekről a nemzetközi czimiroda Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I. Backerstrasse 3 Interarb. Telef. 8155. Prosp. ingyen.

## Gyomorhajban szenvedőknek!

Mindazoknak kik meghűlés, vagy a gyomor túlterheléséből, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy nagyon hideg étetek elvezésétől, esetleg rendetlen ételmód által gyomorhaj, mint

gyomorkatarrhust, gyomorgörcsöt, gyomorfájdalmakat, nehéz emésztést, vagy elnyálkásodást kaptak, itt ajánlunk egy jó házszeret, melynek bámulatos jóhatása már évek óta kipróbálva van. Ez az ugynevezett

## Hubert Ulrich-féle gyógyfűbor.

Ezen gyógybor kiváló gyógyhatásának bizonyult gyökerekből és jóborból készül. erősíti és élénkíti az emésztőszervezetet az embernek. E gyógybor megszünteti az emésztési zavarokat és elősegíti a vér egészséges ujjaképződését.

E gyógybor alkalmas időben használva, már csirájában elfojtja a gyomorhaj. Ez okból nem szabadna késmi ennek használatával. A fejfájás, felbűffögés, fellúvódás, gyomorégés, rosszullet, hányás, melyek az idült gyomorhajosoknál a leghevesebben fellépnek, gyakran már az első ivás után eltűnnek.

**Székrekedések** és ennek kellemetlen következményei, mint szorongás, kolikafájdalmak, szívdobogás, álmatlanság, valamint májvérzések, a lepdaganatok és aranyér fájdalmak, e gyógybor által megszüntetnek. Az emésztetlenséget megszünteti és eltávolítja a gyomorból az alkalmatlan anyagokat.

**Sovány, halvány arez, vérszegénység, gyengeség** rendes következményei a rossz emésztésnek, továbbá a hiányos vérképződés és beteges állapot a májban. **Etvágytalanságnál** kapcsolatban ideges lehangoltság és kedvetlenséggel, valamint a gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák miatt sokan tönkrementek már. — A gyógybor a már elgyengült életörök új tápot ad. E szer fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést és táplálást, élénkíti az anyagcsere és vérképződést, az izgatott idegeket megnyugtatja és új életkedvet ad. — Számos elismerő és köszönő irat bizonyítja ezt.

A **gyógyfűbor** üvegekben kapható 1 fet 50 kr-ért a debreczeni gyógyszerárakban. E gyógyszerárak 3 üvegenként megrendelésre az ország minden részébe szállítanak. Kapható továbbá: Bagamer, N.-Léta, Derecske Vámos-Péres, Hosszu-Pályi, Konyár, Sámson, Szoboszló, Kaba, Földes, Nadudvar, B.-Ujváros, H.-Bászormény, Hadház, Balkány, Érmihályfalva, Székelyhid, Diószeg, P.-Ladány, Egyek, Csege, T.-Polgár, H.-Nánás, Ujfehértó, H.-Dorog, B.-Szt.-Mihály valamint Magyarország minden nagyobb és kisebb városában.

**Utánzásoktól óvakodjunk!** Kérjünk mindég

## Hubert Ulrich-féle gyógyfűbort.

Az én gyógyfűborom nem titkos szer, alkatrészei a következők: Malagabor 450.0, Borszesz 100.0, Glicerin 100.0, Vörösbör 240.0, Vörös berkenye nedv 150.0, Cseresznye nedv 320.0, Manna 30.0, Aniskapor, Anis, Helénagyökér, Amerikai gyógy-gyökér, Gentiana gyökér, Kalmus gyökér aa 10.0. Ezen alkatrészek összekeverendők.

Első magyar általános biztosító-társaság Budapest. BEVÉTELEK

Table with columns: KIADÁSOK, I. Tűzbiztosítás, II. Szállítványbiztosítás, III. Jégbiztosítás, IV. Betörésbiztosítás, V. Egyéb kiadások, VI. 1900. évi nyereségszámla. Includes sub-headers like 'Kifizetett károk és költségek' and 'Függőben maradt károk tartaléka'.

Mérgelszámla 1900. december 31-én.

Table with columns: VAGYON, Elhelyezett tőkepenz, Részvényalapítók, Tőkealapítók, Készlet, etc. Includes sub-headers like 'Magyar földhit. int.' and 'Magyar királyi 4% os korona-árak'.

II. Életbiztosítási üzlet. BEVÉTELEK

Table with columns: KIADÁSOK, Törlesztett költségek díja, Visszatartott költségek, Előre fizetett díjak, etc. Includes sub-headers like 'Magyar földhit. int.' and 'Magyar királyi 4% os korona-árak'.

Mérgelszámla 1900. december 31-én.

Table with columns: VAGYON, Értékpapírok, Tőkealapítók, Készlet, etc. Includes sub-headers like 'Magyar földhit. int.' and 'Magyar királyi 4% os korona-árak'.

Kaczvinsky János, elnöki hivatalnok; Bárd Harkányi Frigyes, Jency Lajos, Ormody Vilmos, gróf Zichy Nándor, Szende Károly, aligazgató; A felügyelő bizottság: Burchard-Béla-vary Konrad, Hajos József, László Zsigmond, Németh Titus, Bárd Radvánszky Guszt.

Nyitányi Halmann és Kronavitz könyvnyomdáiban Debreczen, a főpostával szemben.